

5e verbrandingslijn HVCafvalcentrale locatie Dordrecht

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
en de aanvulling daarop**

16 januari 2008 / rapportnummer 1817-92

1. OORDEEL OVER HET MER

HVCafvalcentrale locatie Dordrecht heeft het voornemen om haar verbrandingscapaciteit uit te breiden en het rendement van de installatie te verbeteren. Hiertoe worden twee oude verbrandingslijnen zonder systeem voor energierugwinning vervangen door één nieuwe verbrandingslijn met energierugwinning (de 5e verbrandingslijn). In de overgangssituatie, waarbij de vier bestaande verbrandingslijnen en de nieuwe 5e lijn in gebruik zullen zijn, is de capaciteit 503 kton/jaar, in de eindsituatie bedraagt de capaciteit 396 kton/jaar.

Voor de uitbreiding van de installatie zijn een milieuvergunning en vergunning op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren vereist. De milieueffectrapportage (m.e.r.)¹ wordt ten behoeve van de besluitvorming hierover doorlopen. Het coördinerend bevoegd gezag voor de milieuvergunning is Gedeputeerde Staten Provincie Zuid-Holland en voor de Wvo vergunning het Waterschap Hollandse Delta.

De Commissie voor de m.e.r. (verder in dit advies 'de Commissie' genoemd) heeft via het bevoegd gezag naast het MER ook de errata d.d. 17 augustus 2007 ontvangen.² De initiatiefnemer heeft deze informatie op verzoek van bevoegd gezag aangeleverd waarna het MER aanvaardbaar is verklaard.

De Commissie heeft in eerste instantie bij de toetsing aan de vastgestelde richtlijnen en de wettelijke inhoudseisen tekortkomingen geconstateerd, die zij essentieel achtte voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de verdere besluitvorming. Deze tekortkomingen hadden betrekking op:

- emissies naar de lucht bij de verschillende rookgasreinigingvarianten;
- de mogelijkheden voor energieoptimalisatie.

De initiatiefnemer heeft in twee notities d.d. 14 december en 31 december 2007 aanvullende informatie (verder 'de aanvulling') aangeleverd.

De Commissie is van oordeel dat in het milieueffectrapport (MER) en de aanvulling **de essentiële informatie aanwezig is** om bij de besluitvorming het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven.

Het MER is goed leesbaar, heeft een heldere structuur en is voorzien van goede illustraties. De samenvatting is duidelijk en goed gericht op de hoofdpunten. De nieuwe verbrandingslijn komt in grote lijnen overeen met de sinds 2004 in gebruik zijnde (vierde) verbrandingslijn van de HVC Alkmaar. In het onderhavige MER wordt regelmatig naar de ervaringen met de verbrandingslijn in Alkmaar verwezen maar 'ervaringscijfers' ontbreken. Juist deze kwantitatieve gegevens, welke in de aanvulling zijn gepresenteerd, zijn van waardevolle betekenis voor het MER en voor de besluitvorming.

Het MER maakt inzichtelijk dat de uitbreiding van HVC Dordrecht voordelen biedt op gebied van energierugwinning. Hiertegenover staat dat milieueffecten, zoals emissies naar de lucht, zullen toenemen waarbij negatieve gevolgen op het nabij gelegen Natura 2000-gebied de Biesbosch niet met zekerheid zijn uit te sluiten.

¹ Voor technische informatie over de m.e.r.-procedure, de rol van de Commissie, samenstelling van de werkgroep en een overzicht van de door de initiatiefnemer aangeleverde stukken wordt verwezen naar bijlage 1.

² Waar hierna het MER staat wordt het MER (d.d. 27 april 2007) en de errata (d.d. 15 augustus 2007) bedoeld.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

2.1 Emissies naar de lucht bij de rookgasreinigingvarianten

MER

In het voorliggende MER is minder gedetailleerd ingegaan op de alternatieven/varianten die geen onderdeel uitmaken van het voorkeursalternatief. De Commissie constateert dat:

- rookgasreiniging door middel van droge technieken, zonder opgaaf van reden niet uitgewerkt is;
- de CO₂-balans, met daarin de vermeden 'fossil-fuel CO₂'-emissie niet is weergegeven in het MER;
- de aard en samenstelling van de te verbranden afvalstromen niet is weergegeven. Deze zijn echter wel onderdeel van een volledige massabalans en zijn van belang voor de emissies naar de lucht en de bandbreedtes daarin.

Door het ontbreken van bovenstaande informatie is de bandbreedte van milieueffecten niet inzichtelijk gemaakt. Er is evenmin inzichtelijk gemaakt of het meest milieuvriendelijke alternatief uitgaat van de beste mogelijke technieken ter bescherming en/of verbetering van het milieu. Als gevolg hiervan biedt het MER geen inzicht in de mate waarin toepassing van deze technieken tot winst voor het milieu zou kunnen leiden.

Aanvulling

In de aanvulling is de keuze voor de natte rookgasreiniging verder onderbouwd. Er is inzicht gegeven in de aangevraagde emissiewaarden (en de totstandkoming daarvan) en de wettelijke eisen conform het Bva (besluit verbranden afvalstoffen). Daarnaast is in de aanvulling een bijgestelde CO₂-balans, met daarin de vermeden 'fossil-fuel CO₂'-emissie gepresenteerd. Tevens is informatie verstrekt over de afvalstromen. De Commissie constateert dat voldoende informatie voor besluitvorming aanwezig is.

2.2 Mogelijkheden voor energieoptimalisatie

MER

In de vastgestelde richtlijnen is gevraagd om in het MER aandacht te besteden aan energieoptimalisatie door zowel hogere stoomcondities als afzet van elektriciteit en warmte in de omgeving. De afzet van elektriciteit en warmte in de omgeving is voldoende uitwerkt. Er is echter niet onderzocht wat de gevolgen zijn van hogere stoomcondities op het energetisch rendement. De stelling in het MER dat geen verdere energieoptimalisatie te halen is, is naar de mening van de Commissie onvoldoende onderbouwd.

Aanvulling

Om te onderzoeken of met hogere stoomcondities het energetisch rendement verhoogd kan worden, zijn in de aanvulling de twee volgende situaties beschouwd:³

- twee aparte systemen voor energierugwinning, waarbij voor het nieuwe systeem hogere stoomcondities toegepast kunnen worden maar die van het huidige systeem ongewijzigd blijft;
- één geïntegreerd systeem, waarbij het nieuwe systeem van energierugwinning wordt gekoppeld aan het huidige systeem (stoomcondities ongewijzigd).

De aanvulling geeft een overzicht van de rendementen van beide situaties. Hieruit blijkt dat het rendement met twee aparte systemen 0,11% hoger ligt dan dat van één geïntegreerd systeem. Tevens is de keuze voor één geïntegreerd systeem voor energierugwinning gemotiveerd. De Commissie constateert dat voldoende informatie voor besluitvorming aanwezig is.

3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER HET MER

3.1 Natuur

De HVC Dordrecht ligt nabij (circa 700 meter) het Natura 2000-gebied de Biesbosch. Hierdoor moet in het kader van de Natuurbeschermingswet (Nbw) worden nagegaan of het voornemen afzonderlijke of in cumulatie significante gevolgen heeft voor de instandhoudingsdoelstellingen van de Biesbosch.

Specifieke aandacht vraagt de toetsing van de atmosferische depositie aan de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied de Biesbosch.⁴

In het MER is te lezen dat in de huidige situatie de depositie van stikstof vanuit de achtergrondconcentratie hoger is dan de kritische depositiewaarde van de Biesbosch en dat de uitbreiding van de HVC zal leiden tot een verdere overschrijding van de kritische depositiewaarde.⁵ Vervolgens wordt gesteld “er is enige invloed van emissies en deposities te verwachten op de Biesbosch, maar het effect hiervan is beperkt”. Echter, wanneer de atmosferische depositie hoger is dan het kritische niveau van het daar voorkomende of gewenste habitatype bestaat er een risico op significant negatieve gevolgen. Dit wordt ook gesteld in publicaties van de Directie Kennis van het ministerie van LNV waarin de kritische depositie van natuurdoeltypen respectievelijk habitatypes wordt gegeven.⁶ Met de term 'kritische depositie' wordt namelijk bedoeld: de grens waarboven de kwaliteit van het natuurdoeltype respectievelijk habi-

³ In de aanvulling is toegelicht dat het toepassen van hogere stoomcondities om technische redenen niet mogelijk is voor het huidige systeem van energierugwinning en derhalve niet kan worden toegepast wanneer het nieuwe systeem van energierugwinning wordt geïntegreerd met het huidige systeem.

⁴ Op dit moment is er nog geen beleidsmatige duidelijkheid over welke kritische depositiewaarden moeten worden toegepast in het kader van de Natuurbeschermingswet. De Commissie gaat bij haar toetsing uit van de meest recente wetenschappelijke inzichten. Hierbij baseert zij zich met name op de publicaties van de Directie Kennis van het Ministerie van LNV (voor volledige referentie zie voetnoot 6). Hier wordt voor de Biesbosch uitgegaan van een kritische depositie van 1250 mol N per hectare per jaar, terwijl in het MER een kritische depositie waarde van 1400 mol N per hectare per jaar wordt gehanteerd.

⁵ Bijlage 10, Voortoets Natuurbeschermings 1998, pagina 22.

⁶ Bal, D., H.M. Beije, H.F. van Dobben & A. van Hinsberg, januari 2007. Overzicht van kritische stikstofdeposities voor natuurdoeltypen. Ede: Ministerie van LNV, Directie Kennis.

tatype significant wordt aangetast als gevolg van de verzurende en/of vermestende invloed van de stikstofdepositie.

Op basis hiervan concludeert de Commissie dat bij toetsing van de voorgenomen activiteit aan de kritische depositiewaarden (al dan niet in cumulatie) significant negatieve gevolgen voor de Biesbosch niet kunnen worden uitgesloten, dit geldt voor zowel de eindsituatie als de overgangssituatie.

In het MER wordt verwezen naar het standpunt van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit dat bedrijven binnen de landbouwsector de mogelijkheid hebben om tot 5% van de kritische depositie waarde uit te breiden. Waarbij in het MER tevens wordt opgemerkt dat onduidelijk is of dit standpunt ook voor andere bedrijfscategorieën gehanteerd kan worden. De Commissie merkt op dat deze afspraken niet van toepassing lijken te zijn op de afvalsector en dat aan de wettelijke kaders moet worden voldaan.

- De Commissie adviseert om:
 - de Habitattoets verder uit te werken. Ga in de nadere uitwerking expliciet in op de vraag of significant negatieve gevolgen zijn uit te sluiten voor het initiatief afzonderlijk en in cumulatie;
 - bij besluitvorming uit te gaan van kritische depositiewaarden volgens de meest recente wetenschappelijke inzichten.

3.2 Luchtkwaliteit

3.2.1 Emissies

Het MER gaat uitsluitend in op de in de vergunning toegestane en/of aangevraagde concentraties. Er is geen informatie verstrekt over de huidige gemeten waarden en/of de verwachte waarden, bijvoorbeeld op grond van metingen in Alkmaar. Bij de beschrijving van de installaties zijn de emissies weergegeven als concentraties maar niet als totaal jaarvracht. De Commissie merkt op dat dit mogelijk een incompleet beeld geeft van de *veranderingen* in de emissies als gevolg van de voorgenomen activiteit.

Daarnaast constateert de commissie dat zowel in het MER als in de vergunningaanvraag wordt uitgegaan van een maximale beschikbaarheid van de nieuwe verbrandingslijn van 100% (8760 uur/jaar). Rekening houdend met o.a. onderhoud lijkt dit niet realistisch.

In het MER is gesteld dat de twee oudste verbrandingslijnen pas na een lange proefperiode van 2,5 jaar met de nieuwe verbrandingslijn buiten gebruik zullen worden genomen. In deze overgangsfase zullen dus vijf verbrandingslijnen in gebruik zijn waardoor de HVC tijdelijk over extra verbrandingscapaciteit beschikt.⁷ Het benutten van deze extra capaciteit betekent gedurende de overgangsfase een (tijdelijk) hogere milieubelasting⁸ dan in de eindsituatie.

- De Commissie adviseert om bij besluitvorming rekening te houden met bovenstaande constatering. Om een volledig beeld van de daadwerkelijke verandering in emissies naar de lucht te geven suggereert de Commissie om de jaarvrachten (tijdens de overgangsfase en de eindsituatie) te monitoren en te evalueren.

⁷ In paragraaf 4.1.3, pagina 21 van het MER staat: “de extra verbrandingscapaciteit gedurende de overgangperiode ... worden opgevuld.”

⁸ Onder andere hogere emissies naar lucht en water, een hogere geluidsbelasting en meer transporten per dag.

3.2.2

Wet milieubeheer

Op 15 november 2007 is de nieuwe Wet milieubeheer in werking getreden. Hierin zijn luchtkwaliteitseisen (hoofdstuk 5) opgenomen. Het besluit over de vergunning valt onder de nieuwe Wet milieubeheer dus zal daar ook aan moeten worden getoetst.

- De Commissie adviseert om bij de ontwerpvergunning aan te geven in hoeverre het initiatief voldoet aan de nieuwe luchtkwaliteitseisen uit de Wet milieubeheer.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: HVCafvalcentrale locatie Dordrecht

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten provincie Zuid-Holland en Waterschap Hollandse Delta

Besluit: Vergunningverlening Wet milieubeheer en Wet verontreiniging oppervlaktewateren

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C18.4

Activiteit: Uitbreiding afvalverbrandingsinstallatie met een vijfde verbrandingslijn met een verbrandingscapaciteit van circa 263 kton/jaar

Betrokken documenten:

- Milieueffectrapport 5^e verbrandingslijn HVCafvalcentrale locatie Dordrecht, 27 april 2007;
- Aanvraag revisievergunning Wet milieubeheer en vergunning Wet verontreiniging oppervlaktewateren ten behoeve van de 5^e Verbrandingslijn HVCafvalcentrale, locatie Dordrecht, 2 mei 2007;
- Errata en aanvullingen op MER en aanvragen Wm en Wvo, 15 augustus 2007;
- Aanvulling op het milieueffectrapport 5^e verbrandingslijn HVCafvalcentrale locatie Dordrecht d.d. 14 december en 31 december 2007.

De Commissie heeft geen inspraakreactie via bevoegd gezag ontvangen.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in “De stem van Dordt”: 27 september 2006

aanvraag richtlijnenadvies: 26 september 2006

ter inzage legging startnotitie: 2 oktober 2006 tot en met 30 oktober 2006

richtlijnenadvies uitgebracht: 1 december 2006

richtlijnen vastgesteld: 21 december 2006

kennisgeving MER in “De stem van Dordt” en “het Papendrechts Nieuwsblad”: 3 oktober 2007

kennisgeving MER in “Het Kompas van Sliedrecht”: 4 oktober 2007

aanvraag toetsingsadvies: 2 oktober 2007

ter inzage legging MER: 8 oktober 2007 tot en met 19 november 2007

toetsingsadvies uitgebracht: 16 januari 2008

Bijzonderheden:

De Commissie heeft bij de toetsing aan de vastgestelde richtlijnen en de wettelijke inhoudseisen tussentijdse tekortkomingen geconstateerd, die zij essentieel achtte voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de verdere besluitvorming. Deze tekortkomingen hadden betrekking op emissies naar de lucht bij de verschillende rookgasreinigingvarianten en de mogelijkheden voor energieoptimalisatie. Aanvullende informatie is aan de Commissie ter beschikking gesteld.

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag

centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een voldoende plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

dr.ir. F.G. van den Aarsen
ir. J.J. Bakker
dr.ir. G. Blom (voorzitter)
ing. A.J. Dragt
ir. J.E.M. Lax
drs. F.H. van der Wind (werkgroepsecretaris)

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport 5e verbrandingslijn HVCafvalcentrale locatie Dordrecht en de aanvulling daarop

HVCafvalcentrale locatie Dordrecht heeft het voornemen om haar verbrandingscapaciteit uit te breiden en het rendement van de installatie te verbeteren. Hiertoe worden twee oude verbrandingslijnen zonder systeem voor energierugwinning vervangen door één nieuwe verbrandingslijn met energierugwinning (de 5e verbrandingslijn). Voor deze uitbreiding zijn een milieuvergunning en vergunning op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren vereist. De milieueffectrapportage (m.e.r.) wordt ten behoeve van de besluitvorming hierover doorlopen. Het coördinerend bevoegd gezag voor de milieuvergunning is Gedeputeerde Staten Provincie Zuid-Holland en voor de Wvo vergunning het Waterschap Hollandse Delta.

ISBN: 978-90-421-22574